

बटाटेवडे

साक्षीची कॉलेजला निघायची तयारी चालू होती. आजींनी तिच्या खोलीत डोकावण्याच्या निमित्ताने तिथून उगीचच दोन-चार फेऱ्या घातल्या. ब्ल्यू जीन्सवर पांढरा शुभ्र लखनवी कुर्ती घालून, सॅक घेऊन स्वारी तिच्या खोलीबाहेर आली.

"तुझं आयकार्ड आणी पैशानं पाकीट घेतलंस ना गं आठवणीने?" आजींनी विचारले.

"हो, घेतलं, कधी नव्हे ते एकदाच विसरले होते. पण तू आजी. अगदी रोज रोज त्याची आठवण करून देतेस." साक्षी फणकायाने म्हणाली.

डेव्हासमोर पेपर धरून आरामरुचीत बसलेल्या आजोबांनी पेपराआडून आजींचा पडलेला चेहरा पाहिला.

"ए आजी, आज संध्याकाळी बटाटेवडे करशील? किती दिवसांत केले नाहीस, कर ना. वध, नुसतं नाव काढलं तरी पाणी सुटतं तोंडाला. नक्की कर हं. चल बाय!" असं म्हणत सॅक पाडीशी अडकवून, स्कुटीची किडी घेऊन साक्षी गेली सुध्दा.

आजी-नातीचा संवाद ऐकत असलेले आजोबा म्हणाले "हं, करा हं लाड नातीचे. सरळ नाही म्हणावं तिला. भागव्या आठवड्यात तुझी पाठ धरली होती. कालपर्यंत डोंकरांच्या गोव्या चालू होत्या. पण नातीने सोगितले करायला म्हणून आज लगेच उभी राहशील गॅसपाशी बटाटेवडे तवत."

आजोबांचा राग शांत करायला आजींनी चहाचा कप त्यांच्यापुढे केला. कांदे-बटाऱ्याच्या टोपळीत शिळक राहिलेल्या दोन बटाऱ्यांकडे पहात आजी म्हणाल्या, "आता अगदी उणठणीत आहे मी. जरा तेवढं बाहेरून येताना एक किलो बटाटे आणि एक नारळ घेऊन मा. नारळ फोडून आणा बरका बाण्याकडून आणी लवकर या. लताबाई येईल कामाला. तिच्याकडून नारळ खोवून ध्यायचाय मला. वड्याबरोबर ओब्या नारळाची चरणी तुम्हालाही आनडते."

मनातला राग पिशनीत कोबून, पिशवी घेऊन

आजोबा बाहेर पडले. बटाटे नाव्याकडे मिळाले, पण नारकासाठी जरी लांबपयत जावं लागलं लागलं. उन्हाची तलरुनी चाटली होती. बारा गायब झाला होता. झाडा पानांच्या हालचाली शबकळा होत्या. पयारवालचा नेहमीचा रस्ता सुद्धा लांबव्यासारखा वाटत होता. मुळानं त्याचं बँकेचे काम मागून ठेवले होते. तेही उध्यावर टकलावं लागणार होतं.

बटाटे, नारळ घेऊन आजोबा घरी आले. दुपारी बोधांची जेवणं झाल्यानंतर आजींनी आज वागकुशीला उच्यु दिला. संध्याकाळी सर्वांसाठी बटाटेवडे करायचे म्हणून त्या उध्याहाने कामाला लागल्या. सर्व तयारी करून ठेवली. संध्याकाळी साक्षी आल्यावर मगच गरम गरम नव्यानेत म्हणजे गरमच रवातील असा विचार करून मनाशीच पुटपुटल्या.

रोज पान-सत्वापानपर्यंत कॉलेजमधून घरी येणारी पोर, आज साडेसहा वाजले तरी तिचा पत्ता नव्हता. त्या परत परत घडाव्याकडे बघत होत्या. त्यांचा जीन इवला इकडला होत होता. प्रतिक्षा ही अशी गोष्ट आहे की ज्याच्यातून आपल्याला पटकन बाहेर पडायचं असतं, पण अशावेळी नेमका त्यातला प्रत्येक क्षण मोठा करत, गिरवव्यासारखा अनुभवत असतो आयण.

आजींची धालमेल आजोबांना दिसत होती. स्वयंपाक घरातून बाव्हकनीपर्यंत आजींच्या फेऱ्या सुरु होत्या. त्यात आता आजोबाही सामील झाले होते. मनात येणाऱ्या नको त्या विचारांना दूर ठेवण्याचा बोधांचा भरत प्रयास चालू होता.

वेल वाजली म्हणून दार उघडले तर मुळगा, सून एकत्र ऑफीसमधून आले होते नात अजून जाली नाही ह्या काळजीने आजी मटकन दिवाणावर बसल्या.

"साक्षी आली नाही ग अजून कॉलेजमधून..." आजी धडधडत्या काळजाने बोलल्या.

"आज तिळा उशीर होणार आहे. एका मैत्रीणीची वाढादिसाची पार्टी म्हणून पिक्निका रवाना जाणार आहेत. मैसेज

केला होता तिने." सुनेने सांगितले.

'अरे, मग घरी कववाचचे तरी! हिने एवढी बराटेवड्यांची सर्व तयारी करून ठेवली होती." नकळत आजोबांना आवाज बरभा पडून गेला होता.

किचनमधील बराटेवड्यांसाठी घातलेला घाट पाहून सुनेच्या सुनेच्या कपाळाने पडलेली आळी आजोबांच्या नजरेतून सुरली नव्हती ती. वी. भुनित्याशी सकाळी ठेवलेल्या चककडे लक्ष जाऊन मुलगा म्हणाला, "बाबा तुम्ही बँकेचं काम केलं नाही? अहो, किती अर्जट होतं ते." आजी दुरवावल्या. आपल्याला गृहीत घरलं गेल्याच्या भावनेन आजी-आजोबांना वाईट वारले.

बस शाळेत आता नव्वीक होऊनही किती वर्ष उलटली. पटापट कामं होत नाहीत आता पाहिल्यासारखी. विसरायला होतं. तुमच्या वेगाशी जुबवाचचा प्रयत्न करत असतो तरीपण, आजोबांच्या मनातले विचार आजोबांच्याही डोळ्यात होते.

इतक्यात साक्षी घरात फिरली. आल्या आल्या चिवाचिवली, "सौरी, सौरी आजी, घराचा फोन लागला नाही. मग मी उठाईक व तुम्हा मोबाईलवर मैसेज केला, तुम्ही वाट पहाल म्हणून."

नात चक्क थापा मारतंय असंय वारलं आजोबांना पण मग लँडलाइनचा विसरूनही ठेवला नसल्याचं लक्षात आलं त्यांना.

नात पुढे म्हणाली, पण मी जास्त खाहं नाहीय बरं का. मैत्रीणींना दुरवायचं नाही म्हणून फक्त कंपनी दिली. मला भूक आहे बराटेवड्यांची. आज मीच सगळ्यांना गरम गरम बराटेवडे तब्बूत देणार आहे." आजींना हे सर्व ऐकून अगदी भरून आलं.

आजोबांना नादून गेलं असा कसा हा जोध, राग मधूनच डोकं वाटेर काढत असतो. त्याला आवरायला हवं माणून म्हणून उन्नत होण्याच्या त्या धोत्या धोत्या संधी असतात. पण त्या आपण तलर कृतीशीलतेअभावी गमावतो. निसरलेले असे क्षण घरत भेटत नाहीत. दिवस उगवल्यापासून सवयीनं पार पडणाऱ्या

दिनचर्येत असे किती वर्तमान क्षण आपण पूर्ण शान्त अनुभवतो?
अशा जिवंत क्षणांची मात्र सतत ओघवत असते आपल्या
ओजळीतून. आणि आपल्याला त्याची पत्ताही नसतो. मनाच्या
खेड्यांची तावदाने उघडल्यावर अलगद ऐकतोय आपण
वास्तवाच्या जवळ जाभिनीवर. आता सगळं, गैरासगळं दूर
साले आले.

आजी देवापाशी दिवा लावण्या उठल्या. "शुभम् करेमी
कल्याणम्" चा सुरात आता सगळ्यांचे सूर मिसळले आणि
निरांजनाच्या मंद प्रकाशात देवाश जडजडून निघाला"!!!

लीना माटे-

Mobile- 9819534428

E-mail- leenashining@gmail.com

